

Obsah

Úvod.....	9
1. Paměť a dějiny	13
1.1. Minulost v dějinách, minulost v paměti.....	13
1.2. Paměť jako nástroj i předmět nekonvenčního dějepiscetví	25
2. Zájem o paměť.....	29
2.1. Nesamozřejmost otázky po vzestupu tématu paměti	29
2.2. Technika, technologie a paměť.....	31
2.3. Paměť jako součást sebereflexe současné civilizace	37
2.4. Přeživší šoa jako živoucí výzva pro zachování paměti	40
2.5. Demokratické společnosti a nárůst politické participace jako podmínky pro nárůst zájmu o paměť	44
3. Potlačení a ztráta kolektivní paměti	57
3.1. Individuální paměť a problematika zapomínání	57
3.2. Kolektivní paměť.....	62
3.3. Příklad první: Paměť židovská – vzorový vztah k paměti?	70
3.4. Ztráta kolektivní paměti – obraz mýtu	75
3.5. Ztráta kolektivní paměti – situace „jednorozměrného člověka“	81
3.6. Ztráta kolektivní paměti – prostředí nedemokratické vlády	90
3.7. Příklad druhý: Potlačení paměti šoa	101
4. K charakteru vzpomínek přeživších v memoárové literatuře šoa	133
4.1. Nárůst zájmu o paměť přeživších mezi širokou veřejností.....	134
4.2. Kolektivní paměť šoa a memoárová literatura.....	138
4.2.1. Intelektuál a paměť šoa	143
4.2.2. Kategorie reflektované subjektivity	148

4.2.3. Autor se ptá sám sebe, zda má „právo“ vypovídat.....	153
4.2.4. Emoce a autorský text	163
4.2.5. Motivace k literárnímu zpracování vlastních vzpomínek	169
5. Místo paměti šoa – Centrum vizuální historie Malach	179
5.1. Vznik a fungování míst paměti	180
5.2. Moderní místo paměti – stručné představení Centra vizuální historie Malach	188
5.3. Audiovizuální archiv	195
6. Vzpomínky pamětníka – metahistorie šoa	205
6.1. Svědectví pamětníků – obecné předpoklady	206
6.2. K záměrům rozboru audiovizuálního svědectví	214
6.2.1. Co umožnilo přežít?	219
6.2.2. Pocity přeživších po osvobození – prostředí paměti šoa	228
6.2.3. Vliv psychiky přeživších na možnosti a charakter vzpomínání	238
6.2.4. Ochota a motivace přeživších vyprávět o prožitku šoa	253
6.2.5. Příklad třetí: Úkryt, ghetto a tábor v paměti přeživších. Krátké zamyšlení nad významem „klíčové“ vzpomínky v kontextu pamětníkova vyprávění.	273
7. Audiovizuální svědectví v edukačním prostředí	281
7. 1. K didaktickým aspektům audiovizuálního svědectví šoa – úvodní zamyšlení	282
7.2. Oral history a edukační prostředí.....	285
7.3. Školní historický pramen	300
7.4. Specifika audiovizuálního svědectví jako školního historického pramene.....	308
Závěr	325
Seznam literatury a pramenů	327